

Príprava pacienta a zber moču na stanovenie 5-hydroxyindoloctovej kyseliny (5-HIAA)

5-HIAA je produktom metabolizmu **serotonínu**, vazokonstričného hormónu produkovaného argentafinnými bunkami gastrointestinálneho traktu. Reguluje kontrakciu hladkej svaloviny a peristaltiku. Najvyššie hodnoty sú v zime, v lete sú o 50% nižšie.

Význam stanovenia : - diagnostika karcinoidných nádorov

Príprava pacienta : Pri príprave pacienta treba brať do úvahy všetky interferujúce faktory, ktoré môžu závažným spôsobom ovplyvniť výsledok stanovenia ako aj jeho interpretáciu.

Zvýšené hodnoty - ↑ - výrazné bolesti (ischialgie, kŕče hl. a kostrového svalstva), cystická fibróza, fajčenie, krvácanie, malabsorpcia, m. Whipple, nádory (bronchov z ovsienkových buniek), karcinoid – laryngu, štítnej žľazy, gastrointestinálneho traktu, sprue (netropická, tropická), gravidita, trombóza
Interferujúce faktory -↑ - ananás, avokádo, banány, huby, kiwi, káva, rajčiaky, slivky, vlašské orechy - lieky (atenolol, fenacetín, chlórpromazín, levopromazín, tioridazín, prochlórperazín, trifluoperazín, trietylperazín, perfenazín, flufenazín, guaifenezín, melfalám, naproxen, pindolol, rezerpín)
Znížené hodnoty - ↓ - depresívne choroby, fenylketonúria, m. Hartnup, malabsorpcia, mastocytóza, resekcia čreva, Downov syndróm
Interferujúce faktory - ↓ - lieky (ACTH, tricyklické antidepresíva, etylalkohol, heparín, chlórpromazín, imipramín, inhibítory MAO, izoniazid, levodopa, metyldopa, oktretid, prometazín, ranitín, salicyláty)

Zber moču : 24 hodín do tmavej sklenenej nádoby, nutné pridať 10-15 ml 6N HCl (na požiadanie poskytne KB). Na analýzu je možné doručiť celé nazbierané množstvo moču, alebo celkový objem moču odmerať a doručiť iba vzorku s udaním objemu na sprievodnom lístku. Presný návod na zber moču pre pacienta, odmernú nádobu aj skúmavku na vzorku poskytne na požiadanie laboratórium KB. Na vlastnú analýzu stačí 5 ml. Interferujúce lieky je potrebné vysadiť optimálne 3 dni pred začiatkom zberu. Diuréza by mala byť aspoň 1000 ml (pozor na správnu hydratáciu pacienta).

Metóda stanovenia : chromatografia a spektrofotometria pri 540 nm

Orientačná referenčná hodnota : 10,4 – 52,2 μmol/d

Poznámka : vyšetrenie odporúčame vopred konzultovať s KB, telefón 041-5110 570, 574

Literatúra : Meško, D. a spol.: Vademékum klinickej biochémie, Vyd. Osveta, Martin , 1998
Friedecký, B. a kol. : Preanalytická fáza, účelová publ. SEKK s.r.o., Pardubice 1997
MAYO Medical Laboratories Handbook, MML, Rochester, Minnesota, 1981

© KLINICKÁ BIOCHÉMIA s.r.o., V. Spanyol 43, 010 01 Žilina